

PRENUMERATA:

kosztuje z dostawą w miejscu	
miesięcznie	—90 Zł.
kwartalnie	270 „
półrocznie	540 „
rocznie	1080 „
Prenumerata zamiejscowa:	
miesięcznie	1 zł.
kwartalnie	3 „
półrocznie	6 „
rocznie	12 „

HASŁO

OGŁOSZENIA:

Strona	350 Zł.
1/2 strony . . .	175 „
1/4 „	90 „
1/8 „	45 „
1/16 „	30 „
1/32 „	15 „

Przedtekstem 100% drożej.
Drobne za słowo 30 gr., pęszakującym pracy 50% niżki

Pismo poświęcone sprawom politycznym, społecznym, gospodarczym i literackim

Naczelnny redaktor: Jan Kulesza przyjmuje od 11—16 codziennie, ul. Moniuszki 2. róg Brodzińskiego, tel. 506. P. K. O. Kraków Nr. 406.862

Nr. 19. Adres Redakcji i Administracji: ul. Krakowska 7. (w drukarni L. Styrny) Rok VIII

Filja Antoniego Uwiery, Tarnów, Krakowska 2.

poleca

Nowości na sezon letni w wielkim wyborze, po cenach umiarkowanych.

Prof. I. Mościcki ponownie Prezydentem Rzpltej.

Ponowny wybór prof. Ignacego Mościckiego dnia 8 maja jest aktem doniosłym politycznym, który interpretuje uczucia i wdzięczność olbrzymiej większości obywateli dla Człowieka, Który przez całe swe życie pracował dla wstawienia Imienia Polski a przez ostatnich lat siedem godnie i zaszczytnie reprezentował Majestat Rzeczypospolitej.

Trudne i ciężkie obowiązki w ciągu ubiegłej kadencji spełnił prof. Ignacy Mościcki, zaskarbując sobie serca obywateli a zdobywając podziw i uznanie zagranicy.

I naprawdę rzadko spotykamy człowieka u którego powaga i dostojność tak potrzebne na piastowanym urzędzie głowy państwa, łączy się z taką prostotą i niezwykłymi zaletami umysłu.

Całe społeczeństwo polskie raduje się niezmiernie z ponownej elekcji, która daje gwarancję nie tylko dobrego wódarstwa, ale ciągłości tej pracy, którą zapoczątkował w Polsce Odrodzonej Jej Wódz i Budowniczy Marszałek Józef Piłsudski.

Manifestacja na cześć Prezydenta Mościckiego.

We wtorek o godz. 6-tej wieczór, zebrały się tysięczne tłumy publiczności pod Starostwem, aby w ten sposób złożyć hołd Wielkiemu Obywatelowi Polski, Prezydentowi Ignacemu Mościckiemu. Muzyka kolejowa, która przybyła na czele pracowników kolejowych, odegrała pieśni

narodowe, poczem do zebranych przemówił p. prof. Wojciechowski. Niemilknące okrzyki zebranych na cześć Pana Prezydenta, świadczyły wymownie o miłości, jaką społeczeństwo darzy Głowę Państwa.

Po przemówieniu, udały się delegacje Związków i Zrzeszeń do pana starosty dr. Döllingera, aby na Jego ręce złożyć życzenia z powodu wyborów Pana Prezydenta.

Zyczenia złożyli: Zw. Z. U. P., Koło Środowiskowe Naucz. Szkół Średnich BBWR., Koło Środowiskowe BBWR. Kolejarzy, Stow. Katol. Kolejarzy, Rada Powiatowa BBWR., Oddział Pata w Tarnowie, Redakcja „Hasła“, Związek Powstańców Śląskich, Związek P. O. W. Związek Strzelecki, Legion Młodych, Kolejowe P. W., Kongregacja kupiecka, Koło Rzemieślników BBWR, Zjednoczenie Kolejarzy Polskich, Zarząd Gminy Wyznaniowej Żyd. w Tarnowie, Koło Środowiskowe szkół powszechnych, T. S. L., Pracownicy miejscy, Zw. Rezerwistów i b. wojskowych, Aguda, Tow. Miłośników Ogrodnictwa, Ortodoksi Klaus, Koło Środowiskowe Pracowników Samorządowych, Zw. Uprawnionych Techników Dentystów, Czytelnia Kilińskiego, Zw. Młodej Polski, Związek Legionistów, Rada Miasta, Koło T. N. S. W.

Do zebranych delegatów przemówił p. starosta dr. Döllinger, oświadczając, że życzenia tak licznie zebranych delegacji, reprezentujących wszystkie sfery naszego grodu, prześle do Warszawy.

—o—

zaborcami i biły przed nimi czołem dla zdobycia jakiego ochłapu. Ci szkodnicy z szatańskimi zamierzeniami, to banda wyzuta z poczucia godności obywatela Polaka, to różni eks. premierzy i wielcy prezesi. Rozleniwiła się i rozwieleniwiła ta zgraja na tuczonym chlebie, byłych ministrów i posłów, a gdy potężny bicz sprawiedliwości od złości ich przepędził, jak żarłoczne świnię, mszczą się gdzie tylko mogą z hasłem „czem w Polsce gorzej, to dla nas lepiej“ Udają pod szatańską szatą powołanych ku temu obrońców i opiekunów ludu, deklamując z ochrypłych od wiecowania gardel o swej miłości dla narodu, a drą z niego pod postacią różnych kwest nibyto na Stronictwo i inne zbiegowiska gdzie się tylko da. Wstręt uczciwego człowieka ogarnia, gdy wie i widzi, że zwykły szkodnik w postaci posła czy tam innego prezesa, warchoł pospolity woła jako potentat opłacany przez państwo (djęty poselskie) na całe gardło o walce w obronie prawa i wolności ludu, a kpi sobie z tego ludu, śmieje się na cały pysk z nędzy i dobroduszości chłopskiej. Ich wysyła na front na bagnety policyjne, podburza przeciw Państwu i Rządowi, a sam rozbija się po knajpach i tarza się w rozpuszczenie pospolitej. Rząd nasz jest aż nazbyt tolerancyjny i łagodny, że tego rodzaju bezprzykładnej i złowroziej państwu agitacji pozwala się rozszerzać. Wodzowie i posłowie sieją bunt, lont podpalają do wybuchu, a sami jak tchórze z placu boju uciekają do wygodnych siedzib i rozkoszują się w dobrej sytuacji materialnej, oraz zakrywają się swobodą nietykalności poselskiej.

Na placu boju pozostają trupy chłopskie i robotnicze, pozostaje przelana krew niewinnych ofiar. Oto plon bezprzykładnej i bezcelowej walki opozycyjnej z Rządem naszego Państwa w którym zasiada postać bezsprzecznie wielkiego, największego z wielkich genjuszów ostatniego okresu, jakim jest Marszałek Józef Piłsudski, pod którego przewodnictwem walczyli chłopscy synowie w legionach i zwycięskiej armii Polskiej, poświęcając swe młode, przebogate, pełne zapału życie.

A o co i z kim walczą dzisiaj chłopci, pod wodzą obłudnych i chciwych o władzę demagogów. Walczą oni z własnym Rządem polskim, walczą oni z tymi najlepszymi synami Ojczyzny pod wodzą których zdobywali Polskę, którzy świecili nam przykładem męstwa, ofiarności i bezgranicznych poświęceń.

To wszystko bezpowrotnie się skończyło; obłudnicy partyjni o niskich instyktach z p. Witosem na czele do władzy nigdy nie wrócą a w bezcelowej walce zginąć muszą sami, bo wcześniej czy później gniew ludu nie przeciwko Państwu do czego popychają Go z detronizowani premierzy, ale przeciw nim samym się obróci.

Rząd jest aż nadto łagodny i dobry, że

Skończyć z anarchją opozycyjną!

Niezbyt jest wesołe położenie Stronictwa endecko-centrolewu, którym przewodzą starzy zgangrenowani i zgrani malkontenci, lub też młodzi ogłupiali i w intrygach zaprawieni pochlebcy. Nie jest wykluczone, że dochodzi do momentu zdaje się ostatecznej rozgrywki. I nie wątpliwie widzimy komu przypadnie zwycięstwo a kto poniesie ostateczną klęskę. Wielcy prezesi i wodzowie w zarozumiałości, egoizmie, nienawiści i osobistej zemście do Rządu Marszałka Piłsudskiego zaszli na ciasną i ciemną ulicę z której niema, ani wyjścia, ani też odwrotu. Bułtni ongiś przywódcy opozycyjni, żądni władzy i funduszu dyspozycyjnego, stają się z dnia na dzień pod wpływem rozgrywających się wypadków rozczuleni i zdenerwowani. Miotają obelgami, zięją nienawiścią, szkalują Rząd, podważają autorytet państwa i wywołują zamęt wśród mas robotniczo-ludowych zarówno w mieście

jak i na wsi. Szczytem głupoty warcholskiej opozycji było nie branie udziału w Zgromadzeniu Narodowym, przy wyborze Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej w dniu 8 b. m. Każdy się z tej głupoty demagogów zaślepionych wyśmiej, myślili ci nieprzytomni ludzie, że klub B. B. W. R. bez nich Prezydenta Rp. nie wybierze. W Zgromadzeniu Narodowym, jako obywatele polscy, brały mniejszości Narodowe udział jak Niemcy, Żydzi, a nawet i komuniści, a panowie Ludowcy z pod znaku Witosa, Socjaliści i Eudecy, którzy uważają się za wielkich patriotów, usunęli się od tego wielkiego aktu państwowego.

Gdyby tak wybierano elekta Habsburga Hohenzolerna czy tam jakiegoś Romanowa to pewnością cała ta spółka endecko-centrolewowa wzięłaby udział w głosowaniu i to w ubiorach narodowych. Pamiętamy to dobrze jak te hjeny przed światową wojną uginały się przed

pozwała anarchizować wieś, podważać autorytet państwa, siać nienawiść do Polski i szkodzić naszej spójności i zwartości narodowej, ale ta łagodna tolerancja dobiega końca. Albo wielcy prezesi padną na kolana i błagać będą o przebaczenie za sianie anarchii we własnym Państwie, albo Rząd musi stanąć wobec konieczności państwowej i wytepić wszystko zło środkami, jakie tylko ma do dyspozycji, bo czas nagli, a dzwonek alarmowy już się odzywa.

Kazimierz Wigura.

Z niwy politycznej B. B. W. R.

W ostatnich tygodniach odbyło się w naszym powiecie szereg wieców, na których referowali o sprawach gospodarczych i politycznych nasi posłowie Jarosz i Starzyk, oraz inni działacze Blokowi. Na zebraniach tych zbierali się liczni rolnicy, którzy z dużą satysfakcją wysłuchali społecznych i rzeczowych referatów, różniących się zasadniczo od tych wszystkich demagogiczno-partyjnych judzeń, jakimi byli karmieni przez partyjnych agitatorów, nawiedzających wieś tylko w celu tworzenia fermentu.

W niedzielę odbyło się w Gromniku zebranie Zarządu BBWR., na którym omówiono sprawy organizacyjne. Na zebranie to przybyli z Tarnowa pp. prof. Mundała i Stefan Kargol.

W tym samym dniu odbyło się zebranie reorganizacyjne Kółka Rolniczego. Omówiono szereg spraw, poczem wybrano prezesem p. Bysika Piotra.

Z inicjatywy miejscowego Koła BBWR., odbyło się w Ryglicach olbrzymie manifestacyjne zebranie, na którym zjawili się ponad 1000 obywateli. Szereg patriotycznych przemówień dał wyraz chęci ludu wiejskiego współpracy w budowie mocarstwowości polskiej.

Uroczysty ingres Biskupa ks. Lisowskiego.

Dnia 25 maja odbędzie się w Tarnowie uroczysty ingres ks. biskupa Lisowskiego. Uroczystość przyjęcia Pasterza naszej diecezji będzie przez ludność obchodzona bardzo uroczystie.

Święto Pracy K. P. W.

Kolejowe Przystosowanie Wojskowe w Tarnowie, urządza w niedzielę dnia 14/V w godzinach przedpołudniowych w ramach święta kolejarzy w całej Polsce, pod protektoratem p. Ministra komunikacji inż. Budkiewicza **święto pracy K. P. W.**

Z rozporządzenia P. Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, odbędzie się dnia 14/V w Warszawie na Zamku dekoracja krzyżem zasługi członka tut. ogniska Kolej. Przysp. Wojsk ogniska warsztat. P. Domańskiego Stanisława

Z życia „Strzelca“.

W dniach 6 i 7 maja br. odbyła się koncentracja oddziałów strzeleckich, z północnej części powiatu tarnowskiego. Prowadzona ona była pod kierownictwem władz wojskowych, w osobie komendanta P. W. por. Wardzyńskiego oraz oficerów i podoficerów strzeleckich z St. Florkowskim i Nowakiem na czele. Brała w niej udział duża liczba umundurowanych strzelców. Na zakończenie tej koncentracji, odbyła się pogadanka o wychowaniu obywatelskim, urządzona przez prezesa Zarządu Powiatu Zw. Strzel. p. St. Muchę.

Koncentrację tę inspekcjonował z ramienia dowódcy garnizonu ppułk. Kwapniewski, który za sprawność bojową, okazaną w terenie przez oddziały strzeleckie i za ich dziarską postawę wyraził im gorące słowa uznania.

Jak dużą wagę Zarząd i Komenda Powiatu przykładają do koncentracji tych działań w masie, które obok podniesienia wyszkolenia wojskowego, budzą poczucie własnej siły i tężyzny ducha, oraz wyrabiają tak konieczne w życiu żołnierskim poczucie koleżeńskości i solidarności — świadczyć może, że jest to już druga z rządu urządzona w tym roku koncentracja, gdyż w połowie kwietnia br. odbyła się taka sama koncentracja, ale oddziałów z południowej części powiatu tarnowskiego, pod tym samym kierownictwem a zakończona defiladą w Tucho-

wie, w której kilkuset strzelców przemaszerowało przed władzami cywilnymi i wojskowymi.

—o—

W dniach 15 i 16 maja br. w kinie „Apollo“ o godz. 3 pop. będzie wyświetlany film dźwiękowy pt. „Na Sybir“, w którym Smosarska, Brodzisz i Bodo występować będą w głównych rolach. Dochód przeznaczony będzie na cele kulturalno oświatowe Związku Strzeleckiego. Ceny biletów 70, 50 i 30 gr.

Tak ze względu na doniosły cel, jak i na doskonałą grę największych gwiazd naszego ekranu, spodziewamy się, że PT. Publiczność salę wypełni po brzegi.

Strzelanie o odznakę strzelecką, urządza Zarząd Powiatu Zw. Strzel. w każdą niedzielę od dnia 14 maja br. począwszy. Zgłoszenia przyjmuje Komenda Powiatu Zw. Strzel. ul. Zambieńska 13. codziennie od godz. 17—19.

Z miasta.

Komisarz miasta p. A. Marszałkiewicz bawiąc w Warszawie, konferował w sprawie otrzymania pożyczki i istnieje możliwość otrzymania pożyczki konwersyjnej na długi zaciągnięte przez poprzednią Radę miejską. Sprawa ta będzie aktualna w lipcu b. r. po sprawdzeniu przez Bank Gospodarstwa krajowego możliwości miasta w spłaceniu rat amortyzacyjnych. W tym celu przyjedzie do Tarnowa dyrektor kredytu długoterminowego, w celu zorientowania się w finansach gminy. Niezależnie od tej pożyczki konwersyjnej, ma otrzymać miasto zapomogę z funduszu komunalnego Min. Spraw Wewnętrznych na dalsze zatrudnienie bezrobotnych miasta Tarnowa.

Dziś wyjechał p. komisarz Marszałkiewicz do Lwowa na posiedzenie Zarządu miast Małopolskich, których jest członkiem. Na posiedzeniu tym będzie omawiana kwestja finansowa miast, co ze zrozumiałych powodów jest wielce i dla naszego miasta ważne.

Ogródki działkowe na Pogwizdowie cieszą się niezwykłym powodzeniem. Kolonja ogródków stworzona na Pogwizdowie a zawierająca prawie 500 działek jest już prawie wydzierżawiona. Mamy nadzieję, że wkrótce powstanie w Tarnowie więcej takich kolonji.

Zarząd Miasta wniósł do Funduszu Bezrobocia prośbę o udzielenie pożyczki na dalsze zatrudnienie bezrobotnych naszego miasta przy robotach miejskich. Projekt prac zawiera przeprowadzenie kolektora kanalizacyjnego w ul. Krakowskiej, rozszerzenie sieci wodociągowej i gazowej, zaś w dziale budownictwa projektowane jest uregulowanie szeregu ulic, dalsza budowa szkoły Hoffmanowej i budowanie nowej strażnicy pożarnej.

Na św. Florjana.

Dnia 7 maja tj. w niedzielę odbyła się uroczystość patrona straży pożarnej św. Florjana. Po odbytych nabożeństwie w kościele XX Bernardynów o godz. 10-tej rano odbyła się defilada, którą odebrał prezes okręgowy ochotniczej straży pożarnej Dr. Rosiński, prezes tut. ochot. straży Komusiński, prezes straży kolej inż. Letscher, instruktor wojewódzki P. Domin w otoczeniu zaproszonych gości.

Pe defiladzie z muzyką rękodzielniczą na czele, udali się strażacy do świetlicy, gdzie nastąpiło wręczenie strażakom dyplomów z kursów mechanicznych. Po czem w czasie skromnego śniadania przemawiali: prezes Komusiński, Dr. Rosowski, inż. Letscher, Stefan Kargol, Bocoń, Rybakiewicz i asesor Boruch.

Mowy mowców wypowiedziane w duchu wielce patriotycznym, wywołały oddźwięk w szczerze wypełnionej świetlicy strażaków.

Utworzenie Urzędów Rozjemczych.

Z Wojewódzkiego Komitetu do Spraw Finansowo-Rolnych donoszą, że w Dz. U. R. P. Nr. 29. poz. 253., ogłoszoną została ustawa z dnia 28 marca 1933 r. o utworzeniu urzędów rozjemczych do spraw majątkowych posiadaczy gospodarstw wiejskich, która obowiązuje od dnia 29 kwietnia br. jako dnia ogłoszenia.

Ustawa ta powołuje do życia:

a) przy urzędach wojewódzkich — Wojewódzkie urzędy rozjemcze do spraw majątko-

wych posiadaczy większych gospodarstw wiejskich powyżej 100 ha, b) przy powiatowych związkach komunalnych — Powiatowe urzędy rozjemcze do spraw majątkowych posiadaczy mniejszych gospodarstw wiejskich nie przekraczających 100 ha.

Działalność Wojewódzkiego urzędu rozjemczego rozciąga się na obszar województwa, zaś Powiatowego urzędu rozjemczego na okręg powiatowego związku komunalnego, oraz na miasto wydzielona z tego związku.

Równocześnie z dniem 29 kwietnia br. jako dniem wejścia w życie powołanej ustawy z dnia 28 marca 1933 r. traci moc obowiązującą rozporz. Prez. Rzp. z dnia 23 sierpnia 1932 r. o utworzeniu urzędów rozjemczych do spraw kredytowych małej własności rolnej (Dz. U. R. P. Nr. 72. poz. 654).

Rolnicy (właściciele, użytkownicy, dzierżawcy) chcący korzystać z praw przysługujących im z powołanej ustawy w zakresie pomocy finansowo-rolnej, winni o pomoc i stosowne informacje zgłaszać się przy obszarach nie przekraczających 100 ha we właściwych powiatowych Burach do spraw Finansowo-Rolnych, przy obszarach przekraczających 100 ha w Wojewódzkim Burze do Spraw Finansowo-Rolnych w Krakowie, Rynek Główny L. 35 II p. (Krzysztofory).

10 lat działalności LOPP.

Gdy przed 10 laty została założona Liga Obrony Powietrznej Państwa, nikt nie przypuszczał, jak wielką rolę odegra ta organizacja w dziedzinie rozwoju lotnictwa polskiego, a następnie po przekształceniu jej w Ligę Obrony Powietrznej i Przeciwigazowej, również i w pokrewnej dziedzinie obrony Państwa na polu gazownictwa. Fakt iż Polska jest jednym z najpotężniejszych lotniczo państw, że opiera się prawie wyłącznie na własnych siłach — to głównie zasługa LOPP-u. Słowa brzmią jednak fałszywie przy omawianiu wyników niezmordowanej pracy — niech zatem lepiej w dziesięciolecie LOPP-u przemawiają fakty i cyfry.

LOPP., zaraz w pierwszych latach swego istnienia porzuciła prace obliczoną na dorywczy jedynie efekt a jęła się budowy fundamentów lotnictwa, uczelni i warsztatów naukowych, w których mogliby kształcić się polscy konstruktorzy lotnisk, na których mogłyby lądować płatowce i poczęta wpajac w młodzież zamiatowanie do lotnictwa.

W Warszawie powstaje Instytut Aerodynamiczny, wzniesiony kosztem przeszło miliona złotych, w którym odbywają się próby tunelowe i obliczenia wszystkich polskich płatowców, powstaje Chemiczny Instytut Badawczy kosztem 840.000 zł., dla badań w zakresie gazownictwa. Drugi Instytut Aerodynamiczny wznoszony jest obecnie we Lwowie. Obok Chemicznego Instytutu powstaje Szkoła Obrony Przeciwigazowej, po całym kraju urządzone są liczne kursy i placówki propagandowe. Na Okęciu buduje LOPP. warsztaty doświadczalne kosztem 300.000 zł specjalnie dla umożliwienia pracy młodym polskim konstruktorom. Z tych warsztatów wyszedł m. inn. znakomity typ maszyny RWD., znany dziś w całym świecie po szeregu rekordowych sukcesów, jak np. zwycięstwo w Challenge'u, ostatni lot algiersko-marokański i t. p. Poza LOPP. subsyduje prace szeregu konstruktorów jak np. braci Działowskich, Sido, Grzmilasa, Morysona i tp. Również popierana jest usilnie budowa polskich motorów aeroplanowych.

Osobny dział, to zakładanie lotnisk i szkół lotniczych. Na budowę i meljorację szeregu lotnisk cywilnych oraz na urządzenia portowe wydaje LOPP. 3 i pół miliona złotych, 5 miliony kosztują cywilne szkoły mechaników lotniczych w Bydgoszczy i we Lwowie oraz cywilna szkoła pilotów w Radomiu.

Propaganda lotnictwa i obrony przeciwgazowej, prowadzona jest nie tylko w miastach i miasteczkach lecz i po wsiach. Wszelki sprzęt do budowy modeli lotniczych oraz przeciwgazowy produkowany jest w fabrykach krajowych według norm przepisanych przez LOPP. Jako sport lotniczy popularny, stanowiący jednak podstawy lotnictwa motorowego dla pilotów i konstruktorów to szybownictwo LOPP., popiera ten sport coraz usilniej.

Obecnie LOPP., posiada około 880.000 członków zorganizowanych w przeszło 12.190 członków zorganizowanych w przeszło 12.190 rozsiansych po całym państwie. Do kas

LOPP., w ciągu 10 lat wpłynęło około 40 milj. złotych zużytych całkowicie na cele lotnictwa i obrony przeciwgazowej. Te cyfry to wymowny dowód zainteresowania lotnictwem w całym kraju i doceniania jego znaczenia. Taki „Ossoawiachim“ w Rosji posiada wprawdzie kilkanaście milionów członków ale — rekrutowanych przymusowo. Blisko milionem, zupełnie dobrowolnych członków, entuzjastów lotnictwa, może się poszczycić tylko Polska.

W dniach od 14 do 21 bm. odbędzie się jubileuszowy 10 tydzień lotniczo-gazowy organizowany przez LOPP. Program jest bardzo bogaty. Poza to w dniach 24 i 25 bm. odbędzie się wielki meeting międzynarodowy pod egidą LOPP. który będzie najświetniejszą tego rodzaju imprezą w Europie jaka jest organizowana w bieżącym roku. Powodzenie tych imprez pozwoli na prowadzenie dalszych prac na polu lotnictwa i na godne przygotowanie się do Challenge'u, który w początkach 1934 r. również odbędzie się w Polsce.

Tydzień LOPP.

Dnia 14 b. m. rozpoczyna się Tydzień Loppu. Tydzień rozpoczyna się nabożeństwem w katedrze. Później odbędzie się uroczysta Akademja. W ciągu tygodnia odbędą się Poranki w szkołach, odbędzie się wielki festyn w Mościcach połączony z przelotem awionetkami z Krakowa i t. d.

Ze Związku Pracy Obyw. Kobiet.

Zbiórka urządzona staraniem Związku na dochód przedszkoli Związku przyniosła 250 zł. Ponieważ Związek musi usilnie zabiegać o fundusze na utrzymanie 120 małych z obydwojch przedszkoli, więc należy się specjalne podziękowanie tym członkiniom, które zajęły się organizacją i zbiórką i tym panom, którzy pomogli wydatnie w uzyskaniu tej kwoty i wszystkim ofiarodawcom, którzy ofiarując datek na przedszkole, przyczyniają się do nakarmienia głodnych piskląt ludzkich.

Praca obywatelska młodzieży szkół średnich.

Gmina szkolna gimnazjum im. Elizy Orzeszkowej, chcąc czynem obywatelsko-społecznym uczcić dzień Imienin swej dyrektorki p. Stanisławy Pruszyńskiej, przygotowała własnoręcznie przez siebie uszytą garderobę w liczbie 70 koszulek, sukienek, fartuszków i t. d. dla biednej działki przedszkoli Związku Pracy Ob. Kobiet w Tarnowie. Czyn godny naśladowania.

Zebranie informacyjne w sprawie podatków.

Dnia 11 bm odbędzie się w lokalu Koła Rzem. B. B. W. R. przy ul. Krakowskiej 2 o godz. 7 30 wiecz. Zebranie informacyjne w sprawie ulg podatkowych na którym referować będzie Insp. Urz. Skarb. p. Machalski.

Wstęp za okazaniem zaproszenia, które można otrzymać w Sekret. Koła Rzem. Krakowska 2

Ze Związku Obrony Kresów Zach.

We czwartek 4-go maja odbyło się posiedzenie Komitetu Ścisłego Zw. Obrony Kresów Zachodnich, na którym uchwalono w celu zdobycia finansów na stworzenie kolonii wakacyjnej dla polskich dzieci z Niemiec, urządzić zbiórkę i festyn.

Poświęcenie sztandaru.

Poświęcenia Sztandaru państw. seminar. naucz. męsk., ufundowanego staraniem Komitetu rodzicielskiego, dokonał ks. biskup. sufr. Komar, poczem odbyło się wbijanie gwoździ, a następnie poranek. W uroczystości wzięli udział reprezentanci władz cywilnych i wojskowych z pp. b. min. Kwiatkowskim, prezesem sądu Syrowym i mjr. Żarkiem na czele, delegacje uczniów szkół średnich ze sztandarami, liczna publiczność. Sztandar przedstawia się wcale okazale: na jednej stronie Matka Boska Częstochowska na tle białym, z drugiej strony na tle czerwonym orzeł biały.

Pionier przemysłu polskiego Władysław Brach.

Z okazji 50-lecia pracy zawodowej naszego tarnowskiego obywatela Wł. Bracha, szefa Zakładów Przemysłowych — zwróciłem się do Niego, aby od niego samego zacerpnąć wiadomości o tej ciężkiej i żmudnej półwiekowej pracy na niwie uprzemysłowienia kraju.

Serdecznie, jak to w Jego zwyczaju przyjmuje mnie p. Brach i z uśmiechem opowiada o swoich walkach i przeżyciach, tylko kiedy dochodzimy do bolesnych historii, gdzie za ofiarność Jego i obywatelskość, spotkało Go od pewnych ludzi uderzenie, że tak powiem sztyltem w plecy, uśmiech zamienia się w łzę, która spływa po poranym pracą obliczu.

Władysław Brach, jak sam z dumą opowiada, jest synem biednego szewca i w domu znał tylko biedę i niedostatek. Aby sobie uciuć

jako 12-letni chłopiec 40 guldenów, musiał jako chłopiec sklepowy ciężko nadprogramowo pracować przez kilka lat. Długie były perypetje borykania się z losem młodego pioniera handlu i przemysłu, zanim los się uśmiechnął i Wł. Brach stanął na własnych nogach.

Złotymi literami zabłysnął nowy sztyl w świecie handlowym Tarnowa, który złotymi zgłoskami potem zapisał się w życiu społecznym i patriotycznym miasta.

Władysław Brach miał jedno pragnienie. Dla tego pragnienia żył, pracował i oszczędzał. Oszczędzał każdy grosz i każda błękitna setka prowadziła go bliżej do celu. On chciał mieć „dymiący komin“. Jego marzeniem była fabryka, w której tworzyć trzeba wyroby rugujące z kraju cudzoziemczyzną. I komin stanął — stanął drugi i trzeci. Władysław Brach, syn biednego rzemieślnika stał się wielkim polskim przemysłowcem.

Tak pięknie, w świetle przerywanych zdań p. Bracha, wygląda Jego karjera — ale ile w tym walki, ile ciężkich porażek i chwil cudownego tryumfu, tylko ci wiedzą, którzy patrzyli się i radowali wzrostem tego pioniera przemysłu polskiego.

Mimo tych licznych prac, miał pan czas na sprawy społeczne i patriotyczne? — zapytuję.

Na te sprawy obywatel musi zawsze czas znaleźć, odpowiada łaskawy Jubilat. Moim pragnieniem było, aby każda sprawa społeczna, każdy odruch patriotyczny o drzwi mego mieszkania zahaczył i aby mi starczyło funduszy na zaspakajanie potrzeb społecznych, o które się do mnie zwracają i tak jedną z najpiękniejszych chwil mego życia było to, kiedy mogłem ubrać i zaopatrzyć w sprzęt bojowy hufiec Legionistów, wyruszający z Tarnowa.

Tak są chwile, dla których żyć warto — dodaję, a p. Brach serdecznie mi dłoń podaje. Żegna mię i już biegnie do pracy, która na Niego czeka.

Teatr regionalny

Dnia 13 maja odegra Teatr Regionalny z Nowego Sącza, w przejeździe na Górny Śląsk jedno widowisko w sali Sokoła p. t. „Nase Weselisko“.

Album Tarnowa.

Zwracamy uwagę na przepięknie artystycznie wydany album starego Tarnowa. Dziesięć plakiet, starych przepięknych budowli naszego miasta, wykonanych przez wybitnego artystę malarza i architekta, dyrektora budownictwa miejskiego p. inż. Gizbert Studnickiego, daje nam znakomity obraz starego Tarnowa. Album świetnie wykonany ma wielkie walory artystyczne i powinien się znaleźć w domu każdego miłośnika piękna.

Do wydawnictwa tego, które jest chlubą naszego miasta wrócimy jeszcze, gdyż rzadki to wypadek, aby w naszym bądź co bądź prowincjonalnym grodzie, wydano album o walorach tak wysoko artystycznych.

Z kroniki żałobnej.

Ś p. Emilja Mendochowa.

We środę dnia 10 maja zmarła w 90-tym roku życia ś. p. Emilja Mendochowa wdowa po dyrektorze szkoły powszechnej Zmarła znana i ceniona była w naszym mieście tak dla swych niepospolitych zalet charakteru jak i z czynnego udziału w sprawach społecznych, a w szczególności jako długoletni czynny członek Tow. Muzycznego, Chóru katedralnego i jako wychowawczyni w zakresie muzyki kilku pokoleń młodzieży.

Z ruchu Kół Młodzieży Ludowej.

Pamiętna rocznica Konstytucji 3-go Maja nie przebrzmiała bez echa w Kółach Młodzieży Ludowej. Szczególnie podniosłe wypadła ona w Skrzyszowie. Z miejscowym Kółem Młodzieży porozumiało się w sprawie urządzenia „Wieczorku“ i państw. Gimn. w Tarnowie, dając wielce bogaty program. Prócz powitania miłych gości przez prezesa koła kol. Olszówkę i prócz słowa wstępnego przystępnie i ujmująco wygłoszonego przez p. prof. Szymańskiego, na bardzo miłą całość złożyły się występy orkiestry I Gimn., deklamacja wygłoszona porywająco przez ucznia kl. VII Ant. Mamulskiego, deklamacja zbiorowa wraz z chórem Koła Młodzieży e Skrzyszowa, oraz obrazek sceniczny pt. „3-go Maja“, oddany doskonale przez młodzież tarnowską.

Ze sceny.

Zespół Impresowy Bezrobotnych Pracowników Umysłowych w Tarnowie w dniu 7. V. b. r. pod kierow. p. Jareka Stanisława, reżyserji p. Palczewskiej, odegrał sztukę p. t. „Sublokatorka“. Publiczność zapełniająca salę Sokoła i darzyła aktorów ciągłymi oklaskami za humor i śmiech, który przez cały czas przedstawienia nie milknął. Sztuka zostanie powtórzona w Mościcach.

Z sali koncertowej.

Instytucja Białego Krzyża, jako krzewicielka oświaty i kultury wśród licznych zastępów młodocianych członków naszej armji, zyskuje coraz więcej zrozumienia i odczucia naszego społeczeństwa

Imprezy Białego Krzyża — jedyne prawie źródło dochodu tak potrzebnego do umilenia życia naszym żołnierzom, stają się coraz popularniejsze. Ale też przygotowane bywają nadzwyczaj starannie.

Ostatni koncert Białego Krzyża, organizowany przez pułk. Broniowską, p. Hanauskową i dyr. Machalskiego stał na wysokim poziomie sztuki. Orkiestra pod wytrawną batutą świetnego muzyka, jakim niewątpliwie jest prof. Tukacz, wykazała w Suicie Kaukaskiej Ippolitowa—Iwanowa i w tańcu słowiańskim Dworaka wszystkie cechy i znamiona inteligentnego i dobrze zgranego zespołu.

Soliści byli wybrani bardzo szczęśliwie. P. Zofja Szydekowa, młoda śpiewaczka, uczennica znakomitego prof. Warmuta posiada soczysty mezzosopran o bardzo pięknej barwie. Interpretacja pieśni Karłowicza „Skąd pierwsze gwiazdy“ i A. J. z op. Mignona Thomasa, znamionuje poważne dążenie wykonawczyni do pogłębienia i wnuknięcia w tajniki sztuki śpiewaczej.

Pierwszorzędną atrakcją dla melomanów tarnowskich, był występ znanego i uznanego wiolonczelisty prof. Deca z Krakowa. Pełna polotu w poezji „Pieśń bez słów“ Mendelsohna, odegrana subtelnie pięknym miękkim tonem, robiła na słuchaczach wrażenie czegoś pozaświatowego. Jako kontrast pomyślane Scherzo

